

Peqqinnissamut Naalakkersuisoqarfik

pn@nanoq.gl

lich@nanoq.gl

eaca@nanoq.gl

30. december 2024

Tusarniaanermut akissut:

Imigassaq pillugu politikkimut ilisimatuussutsikkut paasisanik tunngaveqartumut ukiuni arlalinni atuuttussamut innersuussutit

Inuiaqatigiinni imigassamut tunngatillugu unammilligassat iliuuseqarfigineqarnissaannut - pingaartumik meeqqat inuusuttullu nalerisimaarnerannut ineriartornerannullu tunngatillugu, meeqqat taakkulu pisinnaatitaaffii pillugit oqaaseqartartutut Kalaallit Nunaanni UNICEF-ip suliniut pillugu Naalakkersuisut qutsavigerusuppai.

Suliniutinik inerisaanerni siunnerfiliinernilu, meeqqat inuusuttullu oqariartuutaannik qulakkeerinissaq siunertaralugu, meeqqanik peqataatitsinermut tunngatillugu Naalakkersuisoqarfiup suliniuteqarnera ukkassineralu, nunatsinni Unicef-imit pingaartinneqaqaaq. Suleqatigiilluarneq pingaartipparput meeqqallu oqariartuutaannik piviusunngortitsinissamut tunngatillugu Naalakkersuisoqarfimmut ikuiunnissaq qilanaaralugu.

Nuna tamakkerlugu ilisimatuussutsikkut paasisanik tunngavilimmik ataavartumillu imigassaq pillugu politikkimik inerisaanermi, Naalakkersuisut meeqqagut inuusuttagullu pillugit akisussaaffimmik tigusiipput, taamatuttaaq nunatsinni meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiisummik eqquutsitsinissaq-pingaartumik artikilini ukunani annertuumik nukittorsarneqarluni:

- 3, meeqqamut pitsaanerpaq
- 4, pisinnaatitaaffinnik piviusunngortitsineq
- 19, nakuuserfigineqarnermut illersugaaneq

Taamaalillutik, imigassamik patsiseqartumik nakuusernerit, sumiginnaanerit nalerisimaannginnerlu pitsaaliniarlugit suliniutit, kiisalu suliniutit meeqqanut inuusuttunullu aanngajaarniutinik ajornartorsiuteqarnermut atatillugu unammilligassalinnut illersuisut iluaqutaasullu, Kalaallit Nunaanni UNICEF-imit taparserneqarput. Iliuusissalli tigussaanerunissaat ilisimatuussutsikkullu paasisanik tunngaveqarnissaat- taamaalillutillu saaffigisanut siunissamilu iliuuserisarumaagassanut iluaqutaasussamik-sunniutaasut uuttorneqarlutillu uppersarsineqarsinnaanissaat innersuussutigaarput. Tamatuma oqalugiaatiniit, ullutsinni paasissutissanik aallerfissatuaagajuttartuniit tigussaanagerusunik paasissutissaqalernissaq qulakkiissavaa.

Iliuusereriikkanik naliliinerup innersuussutinut ilanngunneqarnissaa Naalakkersuisoqarfimmit isumaliutigineqarsinnaavoq. Siunertamut naapertuuppat? nukissat naapertuuttumik atornerqarpat? kissaatigisatullu sunniuteqarpat? Tamatuma saniatigut, iliuuserisat- sumi najugaqarneq apequtaatinnagu-innuttaasunut tamanut pissarsiassaanerisa immikkut isummerfiginissaa naapertuuppoq.

- Meeqat inuusuttullu immikkut sanngiiffeqarmata, imigassamullu attuumassuteqartunik unammilligassaqqarneq, meeraanermi meeqqallu inuunerata sinnerani annertuumik kingunerluuteqarsinnaammat, meeqqat inuusuttullu maluginiarneqarnissaat innersuussutinilu makkunungatigut immikkut eqqarsaatigineqarnissaat kaammattuutigaarput:

Innersuussut siulleg: Pisortat ingerlataannik kismaassilluni imigassamik tuniniaaneq

- Pisiniarfimmit sumit imigassaarniarqarsinnaanissaa Kalaallit Nunaanni Unicef-imit tunngaviusumik isummerfigineqanngilaq. Tamatumunga atatillugu ernumassuterput artikel 3-mik, meeqqamut pitsaanerpaamik aallaaveqarpoq. Imigassamik tuniniaaneq kismaanneqalissappat, pisiniarfinni imigassamik nioqquteqarsinnaajunnaartuni, isertitat annikillinerannut nalimmassaaniarlutik pisiassat nalinginnaasut ulluinnarni atugassat akiisa qaffannerannik nassataqarsinnaanissaa iliuuseqarfigisariaqarpoq. Tamanna meeqqat inuusuttullu nalerisimaarnerannut ineriartornerannullu sunniuteqarsinnaavoq. Takuuk innersuussutinut 6-8 akissut.

Innersuussutit pingajuat: Piffissaq imigassaarniarfik killilerli

- Pisiniarfinnit imigassamik tuniniaanermik killilersuinissamut tunngatillugu suliniuteqarneq, Kalaallit Nunaanni Unicef-imit taparserneqarpoq. Imigassamilli sassaalliiviusartuni imigassamik tuniniaanerup killilersugaalernissaanut tunngatillugu, imigassamik ajoqusiissinnaasumik atuinerup angerlarsimaffinnut, imal. avatangiisinut aarlerinaatilimmik utersinnaanerata ernumassutaanera maluginiarparputtaaq. Meeqqat 18-it inorlugit ukiullit tunngaviusumik imerniartarfiliarsinnaanngillat, taamaallutillu sunnerneqarnissamut pitsaanerumik illersorneqarlutik. Tamatumalu peqatigisaanik inunnut annertuumik imigassartornissamik toqqaasunut tunngatillugu nakkutigineqarnerusunik toqqammaveqarluni.
- Imerniartarfinni imigassaarniarnermik killiliiniarnermik misiliisoqassappat, misiliiviusuni meeqqanut inuusuttunullu aarlerinarnersitsisinnaasut iliuuseqarfiginissaannut- ajornanngippalli pitsaalineqarnissaannut- upalungaarsimanissamut pilersaaruteqartariaqarpoq. Nakkutilliineq nammeneq meeqqat aarlerinartorsiorsinnaanerannut illersuutaanngimmat, sunniutaanik nakkutilliinissaq naammanngimmat iliuuseqartoqarianngitsoq ajoqusertoqassaaq. Misiliiniarnerup pilersaarusiorneqarnerani Child safeguarding ilaasariaqarpoq.

Innersuussutit 6-8: Akinik nalimmassaaneq

- Nunatsinni imigassamik akitsuinnissaq Kalaallit Nunaanni Unicef-imit akerlilernerneqanngilaq. Inuilli imigassamik ajornartorsiuteqartut imal. pinngitsuuisinnaanngitsut, akit qaffakkaluarpataluunniit, imigassarsinissaq salliukkumassagunaraat maluginiaqqarput. Taamaammat innersuussut inuuniarnermut aningaasat atugassat ilaat annertunerusut, pisariaqartitanut pinnatik imigassamut atorineqarpata, suliniummi meeqqat inuusuttullu ass. nerisassatigut imal. ukiumi oqorsaatitigut amigaateqalersinnaanerannut qanoq illersuinissaq, tigussaasumik isummerfigineqartariaqarpoq

Kalaallit Nunaanni UNICEF-imit innersuussutaappataaq

- Katsorsartinnissamut neqeroorutaareersut inerisarneqarneranni nunalu tamakkerlugu katsorsartinnissamut neqeroorutini inerisaalernermi, tamaattoqariinngippat, immikkut naapertuussakkanik siunnerfilinnillu meeqqanut inuusuttunullu aarlerinartorsiortunut imal. ajornartorsiuteqartunut, katsorsartinnissamut neqeroorutini inerisaasoqarnissaa

kaammattuutigaarputtaa.

- Nuna tamakkerlugu imigassaq pillugu politikkimik atuutilersitsinermi, nunatsinni pitsannguisoqarneranik meeqqat inuusuttullu maluginnaasaannik- pisinnaatitaaffimminnullu eqquutsitsinissamik qulakkeerinissaq siunertarlugu, tigussaasunik, piviusunngortinneqarsinnaasunik uuttorneqarsinnaasunillu suliniuteqartogarnissaanik ukkassinissaq, Kalaallit Nunaanni UNICEF-imit kaammattuutaavortaaq. Suliniutaasut qanoq ilillutik meeqqanut inuusuttunullu tamanut apuunneqarnissaat iliuuseqarfigineqartuartariaqarpoq.

Malitseqartitsineq

Suliniutit kissaatigisatut sunniuteqarnersut nukiillu pissusissaattut atorneqarnersut paasiniallugu, imigassaq pillugu politikkimi suliniutit naliliivigineqarnissaat, Kalaallit Nunaanni UNICEF-imit taparserneqarpoq.

Meeqqat oqariartuutaasa ilanngunneqarnissaannik annertuumik ukkassineq, Kalaallit Nunaanni UNICEF-imit akuersaarneqarpoq, meeqqanillu peqataatitsinermit tunngatillugu suleqatigiilluarnep nanginneqarnissaa qilanaarineqarluni.

Tusarniaassummut akissut apeqquteqarfigerusunneqassappat soorunami attavigineqarnissannut piareersimavunga.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Tina Dam
Suliniutinut pisortaq
UNICEF Kalaallit Nunaanni
tdam@unicef.dk